

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum auaritia sit peccatum? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

- ¶ Quinto, vtrum sit grauissimum peccatorum?
 ¶ Sexto, vtrum sit carnale, vel spirituale peccatum?
 ¶ Septimo, vtrum sit vitium capitale?
 ¶ Octauo, de filiabus eius.

ARTIC. I.

Vtrum auaritia sit peccatum?

596
 Inf. 9. 119.
 c. 1. spe, de
 rej. spol.

AD primum sic proceditur. Videtur, quod auaritia non sit peccatum. Dicitur enim auaritia quasi æris auaritas: quia scilicet in appetitu pecuniæ consistit, per quam omnia exteriora bona intelligi possunt. Sed appetere exteriora bona non est peccatum: naturaliter enim homo ea appetit, tum quia subiecta sunt homini naturaliter, tum quia per ea vita hominis conseruatur: vnde & substantia hominis dicuntur. Ergo auaritia non est peccatum.

¶ 2 Præterea, Omne peccatum, aut est in Deum, aut in proximum, aut in seipsum, vt supra * habitum est. Sed auaritia non est propriè peccatum contra Deum. Non enim opponitur neque religioni, neque virtutibus theologicis, quibus homo ordinatur in Deum. Neque etiam est peccatum in seipsum. Hoc enim propriè pertinet ad gulam, & luxuriam, de qua Apostolus dicit 1. ad Corint 6. Qui fornicatur, in corpus suum peccat. Similiter etiam non videtur esse peccatum in proximum: quia per hoc quod homo retinet sua, nulli facit iniuriam. Ergo auaritia non est peccatum.

¶ 3 Præterea, Ea quæ naturaliter adueniunt, non sunt peccata. Sed auaritia naturaliter consequitur senectutem, & quemlibet defectum, vt * Philosophus dicit in 4. Ethicorum. Ergo auaritia non est peccatum.

ca 1 ali-
 quantu ñ
 ante fia.
 60. 5.

SED contra est, quod dicitur ad Hebr. vlt. Sint mores sine auaritia, contenti præsentibus.

RESPONDEO dicendum, quod in quibuscumque bonum consistit in debita mensura, necesse est quod per excessum, vel diminutionem illius mensuræ ma-
 lum

lum proveniat. In omnibus autem, quæ sunt propter finem, bonum consistit in quadam mensura. Nam ea quæ sunt ad finem, necesse est commensurari fini, sicut medicina sanitati, ut patet per *Philosophum in 1. Politic. Bona autem exteriora habent rationem vtilium ad finem, sicut dictum est. Unde necesse est, quodd bonum hominis circa ea consistat in quadam mensura: dum scilicet homo secundum aliquam mensuram querit habere exteriores diuitias, prout sunt necessariae ad vitam eius secundum suam conditionem. Et ideo in excessu huius mensuræ consistit peccatum: dum scilicet aliquis supra debitum modum vult eas vel acquirere, vel retinere: quod pertinet ad rationem auaritiæ, quæ diffinitur esse immoderatus amor habendi. Unde patet quodd auaritia est peccatum.

*a. 6. d. me.
ca. 5.
cir. st. 5.
q. prae.
a. 3. q. 1.
2. q. 2. ar.
1.*

Ad primum ergo dicendum, quodd appetitus rerum exteriorum est homini naturalis, ut eorum quæ sunt propter finem. Et ideo in tantum vicio caret, in quantum continetur sub regula sumpta ex ratione finis. Auaritia autem hanc regulam excedit: & ideo est peccatum.

Ad secundum dicendum, quodd auaritia potest importare immoderantiam circa res exteriores dupliciter. Vno modo immediatè, quantum ad acceptationem, vel conseruationem ipsarum, ut scilicet homo plus debito eas acquirat, vel conseruet. Et secundum hoc est directe peccatum in proximum: quia in exterioribus diuitijs non potest vnus homo superabundare, nisi alteri deficiat, quia bona temporalia non possunt simul possideri à multis. Alio modo potest importare immoderantiam circa interiores affectiones, quas quis ad diuitias habet: puta quod immoderate aliquis diuitias amet, aut desideret, aut delectetur in eis. Et sic auaritia est peccatum hominis in seipsum: quia per hoc deordinatur eius affectus, licet non deordinetur corpus, sicut per vitia carnalia. Ex consequenti autem est peccatum in Deum, sicut & omnia pec-

peccata mortalia, in quantum homo propter bonum temporale contemnit æternum.

Ad tertium dicendum, quod inclinationes naturales sunt regulandæ secundum rationem, quæ principatum tenet in natura humana. Et ideo quamvis senes propter naturæ defectum avidius exteriorum rerum inquirent subsidia, sicut & omnis indigens quarit suæ indigentia supplementum: non tamen à peccato excusantur, si debitam rationis mensuram circa diuitias excedant.

ARTIC. II.

597 *Vtrum auaritia sit speciale peccatum?*

Inf. ar. 5. ad 2. q. 63. a. 2. ad 2. q. 2. dist. 21. exp. li. fin. Et ma. q. 8. a. 1. ad 2. l. 3. ca. 17. circa me. to. 1. a. 6. ad 3. l. 10. c. 1. cir me. q. 2. ad 2.
AD secundum sic proceditur. Videtur, quod auaritia non sit speciale peccatum. Dicit enim *† August. in lib. de Liber. arb.* Auaritia, quæ Græcè philargyria dicitur, non in solo argento, vel in nummis, sed in omnibus rebus quæ immoderate cupiuntur, intelligenda est. Sed in omni peccato est cupiditas immoderata alicuius rei: quia peccatum est, spreto bono incommutabili, bonis commutabilibus inhærere, ut supra * habitum est. Ergo auaritia est generale peccatum.

† 2. Præterea, Secundum † Isidor. in lib. Etymol. me. to. 1. a. 2. q. 71. a. 6. ad 3. l. 10. c. 1. cir me. q. 2. ad 2.
¶ 2 Præterea, Secundum *† Isidor. in lib. Etymol. me. to. 1. a. 2. q. 71. a. 6. ad 3. l. 10. c. 1. cir me. q. 2. ad 2.* Auarus dicitur quasi avidus æris, id est, pecuniæ. Unde & in Græco auaritia philargyria nominatur, id est, amor argenti. Sed sub argento, per quod pecunia significatur, significantur omnia bona exteriora, quorum pretium potest numismate mensurari, ut supra habitum est. Ergo auaritia consistit in appetitu cuiuslibet exterioris rei. Ergo videtur esse generale peccatum.

* Est ex Aug. in li. de spi. et lit. ra. c. 4. a me. 20. 3.
¶ 3 Præterea, Super illud ad Rom. 7. Nam concupiscentiam nesciebam, &c. dicit * Glossa, Bona est lex, quæ dum concupiscentiam prohibet, omne malum prohibet. Videtur autem lex specialiter prohibere concupiscentiam auaritiæ. Unde dicitur Exodi 20. Non concupisces rem proximi tui. Ergo concupiscentia auaritiæ est omne malum. Et ita auaritia